

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 3 (484)

1997 rugpjūtis / August 1997

IX Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas

1997 m. liepos 1-7 d., Vilnius

"Sveikiname mes Tave, Tėvyne, jungiamės į Tavo darbus ir kartu kviečiame Tave padėti mums, kad amžiais gyvuotų Laisva ir Nepriklausoma Lietuvos valstybė ir lietuviška, tautiškai gyva, lietuviškai kalbanti, dirbanti, kultūriškai brandi užsienio lietuviija."

(Iš IX PLB Seimo leidinio)

Š.m. liepos 1 d. susipažinimo vakarone "Lietuvos" viešbutyje, liepos 2 d. iškilmingu posėdžiu LR Seimo III-jų rūmų konferencijų salėje 131 IX PLB Seimo atstovas iš 21 krašto pradėjo savo darbą.

Seimą atidarė ir pasveikino atstovus bei svečius paskutiniųjų penkerių metų PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys. Visiems sugiedojo Tautos Himną, ir Vilniaus metropolitui arkivysk. Audriui Bačkiui sukalbėjęs malda, sveikino garbės svečiai.

Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas pasidžiaugęs, kad Bendruomenės Seimas pirmą kartą vyksta nepriklausomoje Lietuvoje, iškėlęs užsienio lietuvių nuopelnus kovojant už Lietuvos laisvę ir lietuviybės išlaikymą svetur, pabrėžė, kad tai yra bendras Lietuvos valstybės, visos lietuvių tautos tikslas išsaugoti iš Lietuvos išvykusių žmonių ir jų ainių etnokultūrinį identitetą, jų lietuvišką dvasią, pagarbą ir prierašumą istorinei Tėvynei. Prezidentas pranešė, kad prieš savaitę Lietuvos Vyriausybė patvirtino 1998-2000 metų programą, pagal kurią kasmet numatoma skirti po 3-4 mln. litų užsienio lietuvių reikmėms.

LR Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis sveikindamas PLB Seimą, kvietė išeivius suvienyti jėgas, kad būtų sustiprintos Lietuvos saugumo garantijos.

Sveikinimo žodžius tarė ir lietuviams išeiviams skirtas vyskupas Paulius Baltakis bei Vilniaus miesto meras R. Paksas. Seimo metu į posėdžius atsilankė ir kalbas pasakė: Mokslo ir švietimo ministras Z. Zinkevičius, Kultūros ministras S. Šaltenis ir Regioninių problemų bei tautinių mažumų departamento prie LR Vyriausybės direktorius R. Motuzas.

Likusios pirmosios dienos darbotvarkė apėmė PLB valdybos bei kitų centrinių organų, kraštų Bendruomenių ir Jaunimo sąjungų valdybų veiklos ataskaitinius pranešimus. Juose atsispindėjo reali ir marga užsienio lietuvių padėtis, jų darbai, rūpesčiai ir planai. Visko atpasakoti šioje vietoje neįmanoma. Kas nori daugiau žinių, gali pasiskaityti PLB valdybos gražiai išleista 98 psl. Seimo leidinį, kuriame sudėti tiek PLB organų, tiek daugumos kraštų LB veiklos aprašymai.

Liepos 3 ir 4 d. buvo skirtos paruošimui veiklos planų ateičiai. Programos komisija, kurią sudarė Kanados lietuviai vadovaujant Irenai Lukoševičienei, tokių planų neruošė. Ji sudarė tik rėmus, ku-

riuose, svarstybų būrelių būdu Seimo metu išsirutuliotų ateities veiklos gairės. (Nesuprantama, kodėl patyrę bendruomenės veikėjai pasirinko tokį kelią, kuriuo einant, per dvi dienas neįmanoma pasiekti reikiamų rezultatų.).

Ateities problemų svarstyba telkėsi apie 7 sritis: visuomenė ir organizacija, švietimas, šeima, kultūra, religija, jaunimas, sportas. Prieš pradėdant ryškinti nuomones, į kiekvienos srities problematiką buvo padarytas vieno ar kelių asmenų įvadas. Tada Seimo atstovai, susiskirstę į 10 darbo būrelių, visapusiškai išnagrinėjo klausimus ir savo išvadas pristatė pilnates posėdžiui.

Bendrą įvadą į svarstybas padarė Rasa Kurienė-Lukoševičiūtė. Ji nebandė pateikti nei Bendruomenės padėties analizės, nei jos ateities vizijos. Ji kreipėsi į atstovų jausmus, apeliuodama sukurti *"tokią užsienio lietuvių bendruomenę, atnaujinti jos sąrangą taip, kad užtikrintume, jog kiekvienas lietuvių kilmės žmogus išgyventų ir kurtų lietuviybę, liktų ištikimas savo tautai, ją pažintų, Tėvynėje ir už jos ribų ją domėtųsi, ją tikėtų, jos neapleistų, ją toliau kurtų."*

Kiek panašesnis į ateities veiklos galimybių aptarimą buvo H. Žibo įvadas į visuomenės ir organizacinės sekcijos svarstybas. Įdomių minčių pateikė ir kitų sekcijų pranešėjai, nors apskritai paėmus, pranešimų kokybė buvo labai nevienoda.

PLB Seimas galutinai priimti nutarimų dėl laiko stokos nespėjo. Jie liko rezoliucijų komisijos paruošti ir turės būti naujos valdybos suredaguoti ir paskelbti. Todėl čia tenka paminėti tik pora dalykų. *Seimo buvo atmetas ketinimas PLB vardą pakeisti į "Užsienio lietuvių bendruomenę". (Esame jau seniai išsiaiškinę, jog Pasaulio LB mums reiškia tik visus lietuvius už Lietuvos ribų. Lietuvoje gyvenantys turi valstybę, kaip savo organizacinę formą.). Padaryti kai kurie pakeitimai PLB konstitucijoje, atsižvelgiant į pasikeitusias sąlygas. "Pasaulio LB sudaro visi lietuviai, gyvenantys už Lietuvos Respublikos ribų." Seimas reiškė nuomonę, kad atskirų kraštų LB statutuose galimas praplėtimas "ir jų šeimos nariai". Tuo ypač nenorima uždaryti durų mišrių šeimų asmenims tapti LB nariais. "PLB remia nepriklausomos Lietuvos valstybę ir jos demokratiškai išrinktas vadovybes. PLB nesieja savęs su kokia nors viena politine partija, grupe ar judėjimu, nei su kokia nors viena religija. PLB pagrindinis tikslas ir darbų atrama yra Nepriklausomos Lietuvos valstybė ir už jos ribų gyvenančių tautiečių lietuviybė." Seimo ir PLB valdybos kadencija sutrumpinta iš 4 į 3 metus.*

Praėjusių 5 metų PLB valdybos pirmininkui ir "Pasaulio lietuvių" redaktoriui Broniui Nainiui Seimas išreiškė padėką ir įteikė knygą su tokiu įrašu:

"Gerbiamas ir Mylimas Broniau Nainy!

Prabėgo daug lietuviškų darbo metų, kurie Jūsų darbu, pasiaukojimu ir atsakomybe įprasmino lietuviško darbo tikslus, veiklos sąmoningumą ir paskatino ieškoti darbo orientacijos gairių, kad atkurtume kelius išlikti neišnykstantiems vienos tautos vaikams. Jūsų idealizmas ir energija, ir darbštumas lieka mums nepamainomas pavyzdys, kuris lydės mūsų ateities žingsnius."

PLB Seimas trejiems metams išrinko savo valdomuosius organus. Vienuolikos narių PLB Valdyba pirmą kartą sudaryta iš įvairiuose kontinentuose gyvenančių asmenų, paliekant JAV ir Kanadą centru. (Valdybos sąstatą ž. žemiau.)

Vokietijos LB atstovai Seimo darbuose reikėsi taip:

Arminas Lipšys padarė pranešimą apie Vokietijos LB veiklą, buvo išrinktas į nominacijų komisiją ir dalyvavo 7-me diskusijų būrelyje.

Andrius Šmitas padarė pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją, buvo išrinktas į Seimo prezidiumą ir dalyvavo 1-me diskusijų būrelyje.

Tomas Bartusevičius padarė pranešimą šeimos sekcijoje, buvo išrinktas į mandatų komisiją ir dalyvavo 9-me diskusijų būrelyje.

Ona Bartusevičienė buvo išrinkta į rezoliucijų komisiją ir dalyvavo 8-me diskusijų būrelyje.

Petras S. Odinis buvo 10-to diskusijų būrelio pranešėjas.

Dalia Baliulytė padarė pranešimą religijos sekcijoje ir dalyvavo 5-me diskusijų būrelyje.

Nebaigę darbo, bet uždare savo posėdžius, seimo atstovai liepos 5 d., 14.00 val. Pedagoginio instituto salėje pagerbė pokario metais dėl Lietuvos laisvės kovojusius partizanus. Į minėjimą atvyko per 150 buvusių partizanų. Kalbėjo partizanas Jonas Čeponis, PLB pirmininkas Bronius Nainys ir Irena Lukoševičienė. Dainavo partizanų kvartetas, deklamavo Rasa Kurienė ir Ramunė Jonaitienė. Susikaupimo valandėlę pravedė vysk. P. Baltakis.

Partizanams įteiktame rašte tarp kitko sakoma:

"Šio devintojo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo proga norime Jums išreikšti padėką ir pasididžiavimą Jūsų ištvirme ir ryžtu. Partizanų kovos, dainos, maldos - tai vis gyvi kelrodžiai, vedantys Lietuvon, skatinantys branginti lietuvių kalbą ir išlikti gyva tautos dalimi."

Vakare "Draugystės" viešbutyje įvyko IX PLB Seimo uždaramasis pokylis. Į jį atsilankė Lietuvos Respublikos prezidentas A. Brazauskas, LR Seimo pirmininkas V. Landsbergis, LR Mokslo ir švietimo ministras Z. Zinkevičius, keletas LR Seimo narių ir kt. svečių.

Liepos 6 d. PLB Seimo atstovai galėjo dalyvauti Mindaugo karūnavimo - Lietuvos valstybės dienos renginių programoje.

Liepos 7 d. Punske viešėję PLB Seimo atstovai susipažino su vietos lietuvių organizacijų sąranga, leidybine veikla ir kultūrinio gyvenimu.

Svarbiausiu PLB tikslu, pasak naujojo pirm. V. Kamanto, tebelaikomas lietuvių išsaugojimas užsienyje bei politinė parama Lietuvai, jai siekiant narystės NATO ir Europos Sąjungoje. PLB valdybos nariai ketina vėl susirinkti Lietuvoje kitų metų vasarą, Vilniuje vykstant Pasaulio lietuvių dainų šventei. PLB tikisi į savo X Seimą rinktis vėl Vilniuje 2000 metais.

Lietuvos Respublikos
Prezidentas A. Brazauskas
ir
Vokietijos LB atstovai
IX PLB Seimo
uždarymo vakaro proga

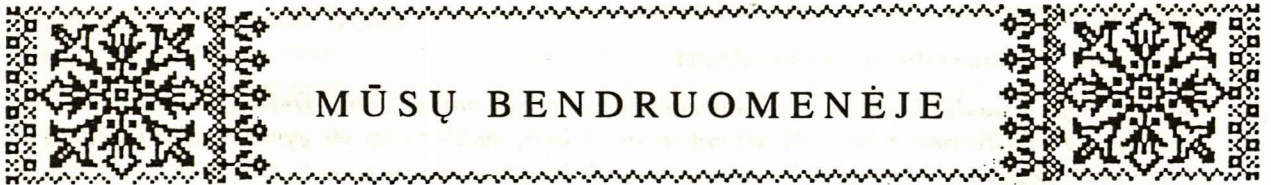
Naujoji Pasaulio LB valdyba

Vytautas Kamantas (JAV) - pirmininkas.

Kiti - Milda Lenkauskienė, Algis Rugienius, Horstas Žibas (visi iš JAV), Rasa Kurienė, Andrius Šileika, kun. Edis Putrimas (visi iš Kanados), Tomas Bartusevičius (iš Vokietijos), Danutė Čiornyj (iš Ukrainos), Gabrielius Žemkalnis (iš Australijos), Vytis Viliūnas (iš Rusijos) ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Rimas Baliulis iš Vokietijos.

PLB būstinė bus naujojo pirmininko gyvenvietėje. PLB atstovybė Vilniuje pasiliks. Kas jai vadovaus, dar nenuspręsta.

"Pasaulio lietuvi" toliau redaguos Bronius Nainys Lemonte, JAV.

MŪSŲ BENDRUOMENĖJE

VOKIETIJOS LB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Š. m. kovo 15 d. VLB taryba rinkosi į savo metinį posėdį. Tai buvo XVII tarybos antroji sesija. Taryba yra aukščiausias Vokietijos LB sprendžiamasis organas, nustatantis bendrąsias veiklos gaires, tvirtinantis piniginius atsiskaitymus ir ateinančių metų sąmatas.

Sesiją pradėjo ir jai pasikeisdamas vadovavo prezidiumas: pirm. Marija Šmitienė, vicepirm. dr. Vilius Lėnertas ir sekr. Sakalas P. Odinis. Priimta 16 punktų darbotvarkė. Padaryti atskaitiniai pranešimai. VLB valdybos pirmininko A. Lipšio, Vasario 16 gimnazijos direktoriaus A. Šmito ir Jaunimo sąjungos pirmininko Rimo Baliulio pranešimai išspausdinti ankstesniame Informacijų numeryje.

Valdybos išdininkas Antanas Šiugždinis pranešė apie piniginę padėtį ir pateikė 1996 metų pajamų ir išlaidų apyskaitą bei balansą. Praėjusiais metais pajamų ir išlaidų turėta 106.041,05 DM. Balanso aktyvo ir pasyvo suma yra 12.925.664,32 DM.

Po kontrolės komisijos pranešimo, kurį padarė J. Vitkus, taryba patvirtino apyskaitą ir balansą bei atleido valdybą nuo piniginių atsakomybės.

Pranešimus padarė ir Garbės teismo pirm. dr. Vilius Lėnertas, Fondo Vasario 16 gimnazijai remti išdininkas Antanas Šiugždinis ir Lietuvių

kultūros instituto vedėjas Vincas Bartusevičius. Diskusijų metu buvo kritiškai apžvelgta praėjusių metų veikla ir ateities darbo galimybės. Ypač išsamiai buvo kalbėta apie galimybę š. m. rudenį Vilniuje specialiu renginiu Lietuvos visuomenei pristatyti Vokietijos lietuvių bendruomenę. Taryba į tai žiūrėjo teigiamai ir patvirtino pirmininko pateiktą planą. (Pradėjus tirti konkrečias galimybes pasirodė, kad tinkamam pasiruošimui yra likę per mažai laiko.)

Taryba apsvartė ir priėmė kreipimąsi į Vokietijos Federalinės Respublikos kanclerį H. Kohlį ir Užsienio reikalų ministrą K. Kinkelį, kuriame išreiškė savo susirūpinimą Baltijos kraštų saugumu ir paragino Vokietijos vyriausybę, kad ši:

- remtų Lietuvos priėmimą į Šiaurės Atlanto Sąjungą (NATO), per pirmąjį plėtros tarpsnį,
- remtų Lietuvos kandidatūrą stojant į Europos Sąjungą,
- panaikintų vizų režimą tarp Lietuvos ir Vokietijos.

Taryba kasmet perrenka ir visus Vokietijos LB vykdomuosius organus. Šį kartą dar buvo išrinkti ir Vokietijos atstovai į PLB seimą. Rinkimų rezultatai yra paskelbti ankstesnėse Informacijose (3-me psl.).

SALZGITTERIO LB APYLINKĖ

Motinos dienos minėjimas

Š. m. birželio 1 d. Salzgitteio LB apylinkėnariai ir jų svečiai paminėjo Motinos dieną. Šventė prasidėjo šv. Juozapo bažnyčioje šv. mišiomis, kurias laikė prel. Bronius Kuciulis. Po jų visi rinkosi į iškilmų salę, kur prie šven-

tiškai padengtų stalų vyko minėjimo antroji dalis. Parapijos pirm. Bronė Modersbach pasveikino visus dalyvius ir pranešė, kad kartu tenka atsiseikinti su prel. Kuciuliu, kuris išeina į

pensiją. Jam buvo pareikšta padėka ir įteiktos dovanos: gėlės ir knyga apie Lietuvą.

Kadangi lietuvių, lankančių pamaldas, skaičius nėra didelis, su prel. Kuculio išėjimu yra nutraukiamas lietuvių kunigo išlaikymas. Tačiau lietuviai - tiek katalikai, tiek evangelikai - yra tos nuomonės, kad kunigas yra reikalingas. Todėl dar bažnyčioje buvo pasirašytas protestas - prašymas ir reikalavimas, kad ir ateityje lietuvius aptarnautų lietuvis kunigas. Kunigas ir tikėjimas suveda visus žmones į vieną būrį.

HAGENO LB APYLINKĖ

"Katekizmo prasti žodžiai" 1547 - 1997 minėjimas Hagene

"Bralei seseris, imkiet mani ir skaitykiet. Ir tatai skaitidami permanikiet..."

Šis didingas kun. Martyno Mažvydo sakinytis lydėjo Hageno lietuvių apylinkės trijų dienų susitikimą. Š. m. gegužės 1-3 d. į Hageną susirinko apie 70 asmenų paminėti pirmosios lietuviškos knygos 450 metų jubiliejų.

Kantoriaus Valdo Žielio kvietimu į parengimą atvyko ev. kun. Reinholdas Moras iš Klaipėdos kartu su jaunų lietuvaikių ansambliu, kuris pajvairino šventę M. Mažvydo ir kitomis giesmėmis. Pirmąją dieną LB apylinkės pirmininkas V. Žielys pristatė svečius ir naujus apylinkės narius. Atidarymo pamaldose evangelijos "Kvietimas į puotą ir nedėkingi svečiai" (Lk 14, 15-23) buvo inscenizuotas. Kunigas Moras savo pamoksle evangelijos svečių kvietimą į puotą prilygino M. Mažvydo kvietimui "imkiet mani ir skaitikiet", kuris tada Lietuvoje buvo priimtas nepalankiai. Nuotaikingam kunigui iš Klaipėdos netrūko sąmojo ir energijos; jis sužavėjo vaikus ir suaugusius.

Po kavutės dalyviai išklause išsamią paskaitą apie Martyno Mažvydo gyvenimą, jo dvasinę bei kūrybinę veiklą ir apie pirmąją lietuvišką knygą, jos jubiliejų ir reikšmę. Paskaitą skaitė

Į minėjamą šį kartą susirinko gausus dalyvių skaičius - per 80 žmonių. Visi buvo linksmi, šoko, šnekučiavosi. Kava ir pyragais vaišino Ona ir Julius Gutzaičiai, armonika grojo ir visų palaidimas dainavo Horstas Kremzyrius. Lietuvišką muziką iš juostų grojo Evaldas Modersbachas.

Dalyviai buvo patenkinti šia švente.

(Bronė Modersbach)

apylinkės sekretorius Pr. Mirbachas, prologą iš "Katekizmo prasti žodžiai" perskaitė Rimgudas Mirbachas.

Vakare susirinkusieji dar ilgai nesiskirstė: daugeliui norėjosi dar pabūti, susirasti kraštiečių, pasikalbėti gimtąja kalba, pasidalyti adaptacijos problemomis. Iki vėlumos skambėjo lietuviškos dainos.

Gegužės 2-ją dieną Lietuvos ev.-liut. kunigo Dariaus Petkūno paruoštą paskaitą "Martyno Mažvydo liuteronybės plėtros koncepcija" perskaitė kun. R. Moras. Po paskaitos vyko diskusijos.

Kadangi Dievas nepagailėjo gražaus oro, šventė buvo tęsiama gamtoje. Pasivažišinus, dauguma noriai žaidė kamuoliu, vyko sportinės varžybos.

Gegužės 3 d. Pirmosios lietuviškos knygos minėjimas baigtas pamaldomis. Jų metu pagal M. Mažvydo laikų apeigas buvo konfirmuotas vienas jaunuolis.

Jubiliejaus iniciatorius ir organizatorius Valdas Žielys įdėjo nepaprastai daug darbo, išradingumo, kad šis 3-jų dienų minėjimas taptų nuostabia ir neužmirštama švente.

(Aldona Šarterienė ir Pranas Mirbachas)

ROMUVOS LB APYLINKĖ

Motinos dienos minėjimas

Ne visuomet būna tokie gražūs sutapimai kaip kad gegužės 3-ji Romuvoje: ir oras gražus, ir dainininkas garsus, ir publika gausi. Iš tiesų to-

kios daugybės žmonių jau seniai nebūta Romuvoje, nebent per Jonines. Šiam renginiui - Motinos dienos minėjimui Romuvos moterų klubas

ruošėsi iš anksto, buvo apgalvota kiekviena detalė.

Motinos dienos proga Milda Krivickaitė-Schumacher suruošė savo akvarelės ir tapybos darbų parodą. Parodoje rodomus paveikslus aptarė dailininkė Jūratė Batūraitė-Lemkienė. Ji pasidžiaugė tikrai gražia, spalvinga paroda ir palinkėjo menininkei tolimesnės kūrybinės sėkmės.

Apžiūrėję parodą, visi rinkosi į salę. Kiekvienai mamai ir močiutei buvo įteikta gyvų gėlių puokštelė. Romuvos moterų klubo pirmininkė Irena Timpienė, mažosios romuvietės bei gimnazistai pasveikino mamas ir močiutes, padėjo joms už meilę ir bemieges naktis. Šių metų kalbą apie motinas sakė Vokietijos LB pirmininkas Arminas Lipšys, kuriam talkino dukra Laimutė.

Pirmoji komunija ir sutvirtinimas

Birželio 1 d. trys Romuvos apylinkės narių dukros Gabrielė Jankūnaitė, Laura Šiugždinytė ir Daina Šmitaitė priėmė pirmąją šv. komuniją. Iškilmingas mišias Hüttenfeldo katalikų bažnyčioje aukojo Lampertheimo klebonas kun. P. Hammerich ir gimnazijos kapelionas kun. A. Kelmelis. Mišių metu giedojo mok. Bronės

Oficialiai programos daliai pasibaigus, klubo pirmininkė pristatė specialiai į šį renginį pakviestą garsų Lietuvos estrados dainininką Stasį Povilaitį. Jis Lietuvoje jau daugelį metų yra labai populiarus ir mėgstamas. Šiais metais Stasys Povilaitis šventė savo 50-metį ir už nuopelnus Lietuvos muzikai buvo apdovanotas Didžiojo Kunigaikščio Gedimino 5-jo laipsnio ordinu. Jis jau ne kartą koncertavo Amerikoje, Anglijoje, Vokietijoje ir beveik visoje buvusioje Sovietų Sąjungoje. Žiūrovai dėkojo dainininkui gėlių puokštėmis ir ovacijomis.

Po koncerto mokiniai jau kepė dešreles, mergaitės kvietė prie kavos ir pyragų. Skambėjo juokas, dainos, pokštai. Nesigailėjo atvykusieji iš Bremeno, Muncheno ar Berlyno. Visiems buvo smagu, visiems visko užteko. Išsiskirstė vėlai po vidurnakčio.

Lipšienės vadovaujamas dainų būrelis, vargonavo Vytautas Lemkis, o smuiku palydėjo Elinas Venckus.

Birželio 15 d. dvylika Vasario 16 gimnazijos mokinių priėmė sutvirtinimo sakramentą. Jį suteikė lietuvių vyskupas išėivijai Paulius Baltakis iš Amerikos.

MÜNCHENO LB APYLINKĖ

Motinos dienos minėjimas

Muncheno lietuvių parapijos patalpose vykusiam Motinos dienos minėjime susirinko nemažas būrys lietuvių. Kun. Jono Dėdino laikytose šv. mišiose pamokslą pasakė jauna lietuvaitė Lina Ramanaukaitė. Pamokslininkė jautriai nušvietė motinos, moters ir kartu Marijos vaidmenį žmonių visuomenėje. Naujovė lietuviams buvo tai, kad apie Dievo žodžio paslaptis per atnašų auką prabilo moteris.

Po šv. mišių sekė šventinis koncertas, kuriame gana plačią programą atliko Muncheno operos

choro dainininkas Gintaras Vyšniauskas, Muncheno aukštosios muzikos mokyklos operinio dainavimo studentė Giedrė Povilaitytė ir jau pusmetį Munchene gyvuojantis jaunų merginų folklorinis ansamblis. Publika plojimais jautriai reagavo į dainuojamas dainas apie mamą. Programoje dalyvavo ir jauniausieji - jie deklamavo apie mamytę. Šventė baigėsi tradiciniu pabendravimu prie vaišių stalo, kur netrūko geros nuotaikos, pokštų ir dainų.

Uždaromas "Haus der Begegnung"

Š. m. gruodžio mėn. po 40 metų veiklos, uždaromi užsieniečių susitikimų namai ("Haus der Begegnung"), kuriuose rinkdavosi ir lietuviai,

kol iš vyskupijos gavo savo patalpas Landsberger Str. 4. Galbūt rudenį ten dar bus surengta lietuvių menininkų paroda.

Vyskupo A. Deksnio gimtadienis

Gegužės 9 d. būrelis dainininkų iš Müncheno nuvyko į Bad Wörishofeną pasveikinti vyskupo A. Deksnio jo 91-jo gimtadienio proga.

SCHWETZINGENO LB APYLINKĖ

Visuotinis narių susirinkimas

Š. m. birželio 23 d. Ketscho gamtos draugų svetainėje įvyko Schwetzingeno LB apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Prieš susirinkimą kun. J. Dėdinas bažnyčioje laikė šv. mišias.

Susirinkimui, kuriam buvo pateikta 11 punktų darbotvarkė, vadovauti buvo išrinktas Jonas Vitkus, o sekretoriauti - Vilius Kurcas. Pradžioje buvo pagerbti per praėjusius metus mirę apylinkės nariai: Vaclovas Dubauskas ir Jonas Vasalauskas bei senas apylinkės bičiulis Robertas Jantschewsky.

Apylinkės pirmininkas Jonas Vitkus padarė praėjusių metų veiklos pranešimą. Jis nurodė, kad apylinkė šiuo metu turi 49 narius - 12 moterų ir 37 vyrus. Apylinkės nariai du kartus per mėnesį susirenka pabendrauti - pirmąjį mėn.

sekmadienį sueina vieni vyrai, o antrąjį - visi nariai; kun. J. Dėdinas laiko šv. mišias. Apie įvykius apylinkėje jau buvo aprašyta Informacijose.

Susirinkimas atleido senąją valdybą nuo pini-ginės atsakomybės už 1996 metus ir ją perrinko naujai kadencijai. Schwetzingeno LB apylinkės organai yra dabar tokie:

Pirmininkas - Jonas Vitkus, Adolf-Kolping-Str. 4, 68519 Viernheim, tel.: 06204 - 71449; sekretorius - Jonas Stuknys, Linckstr. 2, 68723 Schwetzingen, tel.: 06202 - 10202; iždininkas - Vilius Kurcas, Hockenheimer Str. 95, 68775 Ketsch, tel.: 06202 - 62295; kontrolieriai - Rosa Stuknys ir Helmutas Ruinies.

(Jonas Vitkus)

BONN-KÖLNO LB APYLINKĖ

“Vėl gegužio žiedai...”

tokiu vardu pavadinta Bonn-Kölno LB apylinkės vakaronė, š. m. gegužės 24-25 d. sutraukė į Annabergo namus Bad Godesberge nemažą skaičių apylinkės narių, jų artimųjų bei draugų, tautiečių ir vokiečių į šią tikrai pavasariškai gražią lietuviybės šventę.

Jau gerokai prieš prasidedant vakaronei, į šių namų egzotiškai išvaizdingą ir romantišką kiemą pradėjo rinktis svečiai ne tik iš Bonnos ar Kölno, bet ir iš įvairių kitų Vokietijos vietovių: Neunkircheno, Mönchengladbacho, Krefeldo, Duisburgo, Düsseldorfo, Aacheno, Schwetzingeno, Dortmundo ir Stuttgarto, su kuriais mus riša tradicinė draugystė. Viso susirinko 125 suaugę ir 9 vaikai.

Renginyje dalyvavo net 8 Lietuvos Respublikos ambasados Vokietijoje darbuotojai su J. E. dr. Z. Namavičiumi bei jų šeimos nariai. Vakaronė prasidėjo pamaldomis Annabergo namų kopytėlėje, kurias laikė kunigas J. Dėdinas iš Hüttenfeldo. Vargonais ir giesmėmis pritarė

Kauno muzikinio teatro dainininkai. Jų atliekamos giesmės padėjo dar labiau susikaupti, nes maldos buvo skiriamos Birželio gedulo ir vilties dienai atminti.

Po susikaupimo dalyviai vaišinosi kava bei apylinkės moterų pagamintais tortais ir pyragais. Tolimesnę programą pravedė Bonn-Kölno LB apylinkės pirm. Alg. Sakalauskas, pasveikindamas visus vakaronės dalyvius, pristatydamas svečius ir dėkodamas visiems už dalyvavimą. Buvo pasveikinta ambasados tarnautojų Genių šeima, susilaukusi prieauglio. Tai turbūt pirmas atvejis, kai laisvos Lietuvos diplomatų šeima užsienyje susilaukia "pastiprinimo". (ne pirmas - Red.) Toliau apylinkės pirmininkas kvietė nepamiršti lietuviybės, lietuviškų papročių, papasakojo apie tradicines pavasario bei religines šventes, papročius Lietuvoje.

Su dideliu susidomėjimu buvo išklaudyta Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Vokietijoje dr.

Z. Namavičiaus politinė apžvalga: "Lietuva po rinkimų", bei pirmojo sekretoriaus ekonomikai A. Kundroto pranešimas: "Ar mūsų kelias tik į Europos Sąjungą?" Pranešėjai susilaukė daug klausimų, į kuriuos davė išsamius atsakymus.

Pasibaigus oficialiai vakaronės daliai, dalyviai rinkosi į mažąją salę, kur buvo paruošta vakarienė. Valgiai buvo išradingai papuošti ir atrodė labai šventiška. Nežiūrint nedidelių nesklandumų, visi liko patenkinti. Vėliau buvo galima viso vakaro metu pasistiprinti moterų pagamintais skaniais sumuštiniais. Pastoviai veikė gėrimų baras su įvairių rūšių Rheino, Moselio, Hesseno vynais bei bealkoholiniais gėrimais.

Koncertas įvyko didžiojoje salėje. Pagrindinė dainininkė buvo Kauno muzikinio teatro solistė, tarptautinių konkursų laureatė Sabina Martinaitytė. Jai akomponavo taip pat šio teatro pianistė Audronė Eitmanavičiūtė. S. Martinaitytė sužavėjo klausytojus savo puikiu operos arijų bei lietuviškų ir kitų kūrinių atlikimu. Po jos pasirodė solistas Algis Lunskys iš Lietuvos, šiuo metu dainuojantis Bonnos operos teatre. Jo atliekamos arijos bei lietuviškos dainos sužavėjo klausytojus savo aukštu meniniu lygiu. Galingas vyriškas balsas sudrebino pilies sienas. Susirinkusieji ilgai trunkančiais plojimais dėkojo atlikėjams ir nenorėjo jų paleisti nuo scenos.

Po koncerto prasidėjo "linksmoji dalis". Linksmino vokalinis-instrumentalinis ansamblis iš Lietuvos. Buvo šokama ir dainuojama iki saulės patekėjimo. Jau pradedančius pavargti muzikantus, pakeitė vietiniai. Kas jau nebeturėjo jėgų linksmintis, galėjo pernaktuoti pilyje. Tuo pasinaudojo 50 vakaronės dalyvių.

Užsimezgė daug naujų pažinčių. Mums svarbu sutelkti tautiečius, pradžiuginti visus lietuviška kalba, daina. Į Bonn-Kölną LB apylinkę buvo priimti 20 naujų narių. Ji dabar turi 58 narius. Tai labai svarbus reiškinys šiuo laikotarpiu, kai pradeda abejoti dėl lietuviybės likimo užsienyje.

Buvo surengtas standas-paroda "Nebūkime abejingi vaikučiams su negalia", skirta negaliųjų vaikams Lietuvoje. Buvo rodomi jų darbeliai, darbelių nuotraukos. Gaila, bet didesnio dėmesio paroda nesusilaukė, ir niekas tų darbelių nenorėjo užsisakyti.

Nežiūrint kai kurių organizacinių nesklandumų, vakaronė praėjo gerai. Norėčiau padėkoti Edvardui ir Daliai Endruškoms, Dainai Tamulevičienei, Lili Jankus, Redai Stapels, Neringai Müller ir kitiems už nuoširdų darbą rūpinantis svečių aptarnavimu bei apylinkės valdyboms nariams.

iš kairės:

LR ambasadorius
dr. Z. Namavičius,
Bonn-Kölną LB
apylinkės pirmininkas
A. Sakalauskas,
LR ambasados
pirmasis sekretorius
ekonomikai
A. Kundrotas

Sekančią dieną, po gerų pusryčių, kurių laiką dar tarpusavyje pabendraus, visi išsiskirstė į namus. Iš didžiosios salės buvo išnešta lietuviška trispalvė, aišku, iki sekančio karto, būtent 1998.05.16.

O kad nepamirštumėm vienas kito ir sustiprintumėm savo lietuvišką draugystę, kviečiame šių metų spalio mėn. 11 - 16 d. kartu su mumis dalyvauti išvykoje į Romą.

(A. Sakalauskas)

VISI KELIAI VEDA Į ROMA

1997 m. spalio 11-16 d. (Šiaurės Rheino-Westfalijos moksleivių rudens atostogų metu) mūsų valdyba organizuoja turistinę-pažintinę ekskursiją moderniu ir patogiu autobusu į amžinąjį miestą - Romą. Kelionės kaina vienam asmeniui - 275,- DM. Tuo apmokama kelionė autobusu, trys naktinės viešbutyje dviviečiuose kambariuose su dušu ir tualetu, pusryčiai ir apžvalginė ekskursija po miestą. Vaikams kainos nuolaida nesuteikiame.

Ši kelionė įvyks tik tada, jei sudarysime 49 žmonių grupę. Todėl labai prašome visus norinčius kartu keliauti pranešti apie ketinimą dalyvauti kelionėje, o iki rugsėjo 8 d. pervesti pinigus valdybos sekretorei Jūratei Nöthen, Kto Nr. 101 404 929, Kreissparkasse Siegburg, BLZ 386 500 00, pažymint tikslą "Reise nach Rom". Pramatyta įdomi programa. Pasiteirauti galima telefonu pas Jūratę Nöthen tel. nr: 02241-804445.

Arrivederci Romoje!

(Jūratė Nöthen)

BERLYNO LB APYLINKĖ

Atsikūrė Berlyno LB apylinkė

Š.m. gegužės 24 d., Lietuvos Respublikos ambasados Berlyno skyriaus patalpose susirinko lietuviai atkurti Vokietijos lietuvių bendruomenės Berlyno apylinkę. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 9 asmenys. Perskaičius įstatus, buvo sudarytas narių sąrašas. Toliau atviru balsavimu išrinkta apylinkės valdyba: Jūratė Dindas (pirmininkė), Asta Zischka (vicepirmininkė), Gediminas Krocas (sekreto-

rius). Išdininką ir revizijos komisijos narius nutarta išsirinkti vėliau.

Kad apylinkės narių ryšys sustiprėtų, nutarta kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį susitikinėti "Brennbar" kavinėje (Axel-Springer-Str. / Kochstr.)

(Asta Zischka)

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Smuikininkų ansamblio koncertas

Balandžio 19 d. gimnazijoje antrą kartą koncertavo Vilniaus Čiurlionio menų gimnazijos mokinių smuikininkų ansamblis, vadovaujamas B. Krevnevičiaus. Koncerte skambėjo populiarūs Bacho, Beethoveno, Schuberto, Brahmsio, Mozarto, Balsio, Šimkaus, Monti ir Joplino kūri-

niai. Publika žavėjosi, kaip puikiai jaunieji mokiniai sugeba griežti tokius sudėtingus muzikinius kūrinius. Pertraukos metu norintieji galėjo išgyti muzikos kasečių arba Čiurlionio gimnazijos mokinių tapybos ir grafikos darbų.

Krepšinio varžybos

Balandžio 26 d. Lampertheime vyko gatvės krepšinio varžybos, kuriose dalyvavo net dvi gimnazijos komandos. Vyresniųjų komanda (Tėvelavičius, Jacinevičius, Gimbutis ir Tymas) tapo turnyro nugalėtoja.

Gegužės 20 d. Viernheime vyko tradicinis jaunimo krepšinio turnyras. Jame pirmą vietą laimėjo gimnazijos krepšininkai Liudas Tėvelavičius, Mindaugas Jacinevičius, Justas Gimbutis, Ernestas Tymas, Gediminas Tiuchta, Haroldas Matulevičius ir Deimantas Mekšėnas.

Joninės

Š. m. birželio 22 d. Vasario 16 gimnazija Romuvos parke surengė savo tradicinę Joninių šventę. Šis renginys, šalia Vasario 16 d. minėjimų, sutraukia daugiausia žmonių.

Kadangi oras pasitaikė gana vėsus ir lietingas, šventės programa buvo atlikta berniukų bendrabučio salėje. Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas trumpai apibrėžė šventės pobūdį ir pasveikino svečius, tarp kurių buvo LR ambasadorius Vokietijoje dr. Zenonas Namavičius su žmona, ambasados patarėjas Algimantas Kundrotas su žmona, Bundestago, Landtago ir apskrities tarybos deputatų, apylinkės miestų buvusių ir esamų merų bei miestų tarybų deputatų. Meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Gimnazistai atsidėjusiai dainavo, šoko ir grojo. Pasirodė įvairios sudėties didžiųjų ir mažųjų atlikėjų grupės. Pro-

gramą paruošė ir jai vadovavo muz. mkt. Arvydas Paltinas (dainos, muzika) ir mkt. Marija Šmitienė (šokiai). Dalyviai gimnazistų pasirodymus palydėjo gausiais plojimais.

Po programos visi dalyviai galėjo laisvai pabendrauti, pasižiūrėti mokinių piešinių parodos ar nusipirkti naujausių knygų apie Baltijos kraštus. Valgiais ir gėrimais rūpinosi gimnazijos mokytojai ir kitas personalas. Apsaugai nuo lietaus buvo pastatyta didelė palapinė. Jaunimas galėjo linksintis mokyklos valgykloje, vyresnieji - pilies salėje. Šokiams šauniai grojo Edmundas Jankūnas, Mečys Buivys ir gimnazistas Elinas Venckus. Vakare buvo uždegtas Joninių laužas. Nepaisant lietaus, parke ir salėse iki vėlyvos nakties skambėjo dainos, sklido linksnumas.

Vasario 16 gimnazija išleido 16 abiturientų

Vasario 16 gimnazijos abiturientai egzaminus laiko iš 8 dalykų. Būna 4 rašto darbai ir 4 žodiniai egzaminai. Rašto darbai šiais metais buvo rašomi prieš Velykas nuo kovo 17 iki 22 d. Žodiniai egzaminai vyko birželio 24 ir 25 d. Egzaminus vokiečių komisijos priežiūroj laikė 16 mokinių ir visi išlaikė. Tai yra didžiausia laida gimnazijos istorijoje.

Geriausiai egzaminus išlaikė *Gerdas Sedelis*, kurio pažymių vidurkis 1,2. Gerdas gimnazijoje mokėsi 2 metus. Jis atvyko iš Lietuvos jau gerai mokėdamas vokiečių kalbą. Buvo labai draugiškas ir paslaugus, mielai padėdavo kitiems mokiniams, dainavo chore. Antrasis mokinyš buvo *Egidijus Černeckis* (1,5) iš Lietuvos, kuris gimnazijoje mokėsi 3 metus ir atvyko vokiškai visiškai nemokėdamas. Laisvalaikiu reikėsi sporte. Trečiasis buvo Justas Namavičius (1,6), kuris į gimnaziją įstojo prieš 4 metus taip pat be

vokiečių kalbos žinių. Justas reikėsi mokinių saviveikloje, buvo mokinių komitete, pravesdavo labai įdomius linksnavakarius ir kitas programas, dainavo chore ir priklausė dainų būreliui.

Kiti abiturientai buvo (pagal alfabetą):

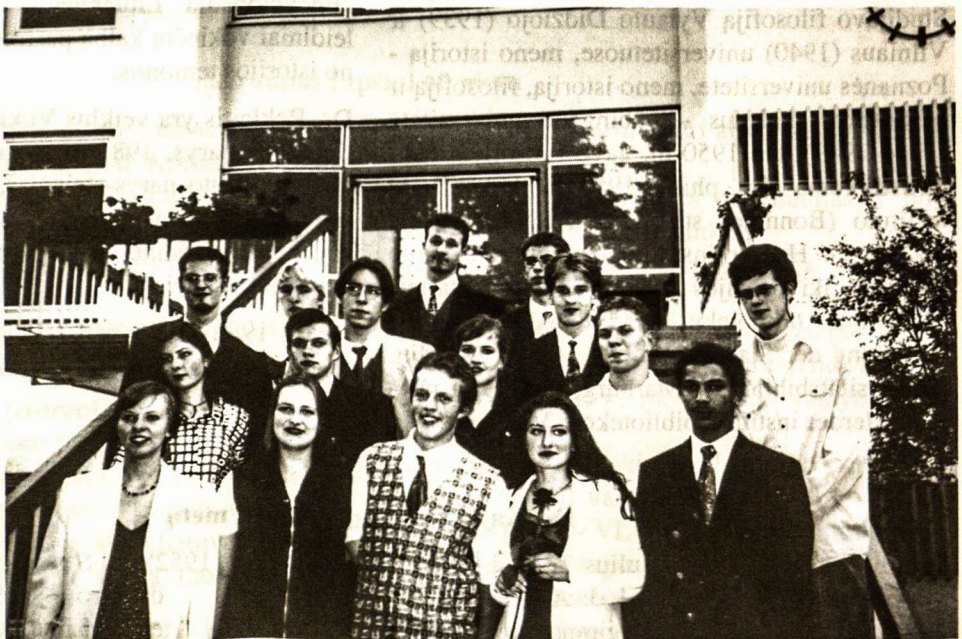
Vilius Alesius, kuris gimnazijoje mokėsi 5 metus. Šalia mokslo jis su dideliu pasisekimu ir publikos įvertinimu įvairiomis progomis pasirodydavo savo vaidinimais; dalyvavo chore. *Jurgita Banytė* gimnazijoje mokėsi 3 metus ir priklausė šokių grupei, chorui, orkestrui ir dainų būreliui. *Viktoras Diavara* iš Malio į gimnaziją atvyko prieš 9 metus, dalyvavo chore, orkestre ir šiaip mokinių saviveikloj. Buvo aktyvus roko muzikantas ir kartu su kitais gimnazistais priklausė roko grupei BoP, kuri koncertavo Vokietijoje ir Lietuvoje. *Justas Gimbutis* buvo ateitininkas, choristas ir geras sportininkas,

žaidė krepšinių gimnazijos komandoje. Čia jis mokėsi 4 metus. *Laima Lipšytė* kartu su broliu *Martynu Lipšiu* mokėsi gimnazijoje visus 9 metus. Laima buvo skautė ir ateitininkė, šoko tautinius šokius, buvo choristė, dainų būrelio narė ir kanklininkė. Martynas buvo skautas, choristas, orkestre grojo saksofonu, priklausė dainų būreliui ir beveik kas sekmadienį savo komandomis pravesdavo vėliavos pakėlimus bei tarnaudavo mišioms. *Rita Margevičiūtė* grojo orkestre, dainavo chore, priklausė dainų būreliui ir kankliuodavo. Gimnazijoje ji mokėsi 6 metus. *Haroldas Matulevičius* čia mokėsi 4 metus. Jis buvo ateitininkas ir mokinių komiteto narys. *Laura Paškauskaitė* gimnazijoje mokėsi 4 metus. Ji buvo choristė ir skautė. *Inga Senkutė* grojo orkestre, dainavo chore, šoko tautinius šokius, dalyvavo dainų būrelyje, kankliavo, buvo skautė ir ateitininkė. Ji redagavo ateitininkų laikraštėlį - „Bokšto šešėly“. Gimnazijoje ji mokėsi 6 metus. Labai aktyvus buvo taip pat *Tobias Šrioteris*, kuris čia mokėsi nuo penktos klasės, buvo skautų Aušros tunto tuntininkas,

priklausė ateitininkams, dainavo chore ir dainų būrelyje. *Elinas Venckus* grojo smuiku, pianinu ir gitara ir todėl orkestre buvo nepamainomas. Dainavo chore ir dainų būrelyje ir dažnai linksmindavo smuiku žmones įvairių parengimų proga. Gimnaziją lankė 3 metus. *Jensas Wehrauchas* garsino gimnazijos vardą, lošdamas futbolą Hüttenfeldo miestelio komandoje. Apie jį kas savaitę rašydavo regioninė spauda, vis pažymėdama, kad jis lietuvių gimnazijos mokinys. Jis gimnazijoje mokėsi 5 metus..

Abiturientų išleistuvės vyko birželio 27 d. iškilmingos vakarienos metu. Čia direktorius A. Šmitas įteikė visiems vokiškus brandos atestatus, kurie suteikia teisę stoti į visus Vokietijos universitetus. Šalia direktoriaus abiturientus sveikino Lietuvos ambasadorius dr. Z. Namavičius, Vokietijos LB pirmininkas A. Lipšys, Gimnazijos kuratorijos pirmininkas V.J. Damijonaitis, tėvų komiteto atstovė Stasė Šulcienė, klasės auklėtoja L. Manss ir kiti mokytojai. Abiturientų vardu padėkos žodį tarė Viktoras Diavara.

Vasario 16 gimnazijos
abiturientai prie
mokyklos pastato

Kiti renginiai

Birželio 6 d. muzikos mokytojas A. Paltinas pravedė muzikos vakarą, kuriame mokiniai ir būsimoji gimnazistai parodė tai, ką jie per

praeitus metus išmoko. Šalia daugelio individualių pasirodymų grojo ir jaunesniųjų bei vyresniųjų mokinių orkestrai.

Birželio 7 d. gimnazijos tautinių šokių grupės ir orkestras atliko vienos valandos programą Königssteine „Kirche in Not“ kongreso dalyviams. Birželio 28 d. vyresniųjų tautinių šokių grupė ir dainų būrelis atliko programą ambasadų šventėje Bonnoje.

Birželio 13 d. buvo paminėti birželio trėmimai ir Lietuvos okupacija.

Gegužės 31 d. ir liepos 1 d. vyko mokyklos ekskursijos. Pirmoji buvo į Hambachą pilį ir Trifels, o antroji į Rothenburgą prie Tauberio.

Atostogos

Vasaros atostogos gimnazijoje prasidėjo liepos 4 d. Naujieji mokslo metai prasidės rugsėjo 1 d. Į bendrabučių mokiniai turi grįšti rugpiūčio 31 d.

SUKAKTUVĖS

Dr. Povilui Reklaičiui 75 metai

Meno istorikas Povilas Viktoras Reklaitis yra gimęs 1922 m. gegužės 20 d., Kaune. Tėvas - Viktoras Reklaitis (1890-1942) jūrų inžinierius, mechanikos įmonės steigėjas, Lietuvos Baltijos Iloido valdybos pirmininkas. Motina - Betty Reklaitienė-Valnerytė (1891-1984) - vokiečių kalbos mokytoja.

P. Reklaitis 1930-1939 m. mokėsi Tėvų jėzuitų gimnazijoje Kaune. Dėl motinos vokiškos kilmės 1941.03.15 repatrijavo Vokietijon. Studijavo filosofiją Vytauto Didžiojo (1939) ir Vilniaus (1940) universitetuose, meno istoriją - Poznanės universitete, meno istoriją, filosofiją ir bibliotekos mokslus - Tübingeno universitete (1946-1949); ten 1950 m. gavo filosofijos daktaro diplomą (Dr. phil.). 1954 m. buvo Baltų instituto (Bonnoje) stipendininkas, 1956-1967 m. - J. G. Herder instituto bendradarbis. Nuo 1967 m. iki pensijos (1982 m.) buvo etatinis Vokietijos bibliotekų tarnautojas (Osteuropa Abteilung der Staatsbibliothek Marburg-Berlin, Universitätsbibliothek Marburg, nuo 1973 m. - J. G. Herder instituto bibliotekoje Marburge).

Daug metų telkė medžiagą Lietuvos architektūros, dailės, ikonografijos, kartografijos, bibliografijos bei užsienio lituanikos temomis. Nuo 1955 metų paskelbė per 100 dokumentuotų straipsnių įvairiuose tęstiniuose leidiniuose: lietuvių kalba - "Lietuvių enciklopedija", "Aidai", "Karys", "Lituanistikos darbai" ir kt.; vokiečių kalba - "Commentationes balticae", "Zeitschrift für Ostforschung", "Acta baltica", "Nordost-Archiv" ir kt.; anglų kalba - "Encyclopedia Lituanica", "Lituanus". Penki leidiniai vokiečių kalba pasirodė istorijos ir meno istorijos temomis.

Dr. Reklaitis yra veiklus Vokietijos LB ir Baltų draugijos narys, 1981 m. įsteigto Lietuvių kultūros instituto narys-steigėjas, skaitęs paskaitas ir rengęs parodas Europos lietuviškųjų studijų savaitėse, mokslinėse LKI konferencijose, Baltų draugijos suvažiavimuose ir kt.

Išėjęs 1982 m. į pensiją, toliau rašo mokslinėmis temomis ir savo atsiminimus.

Dr. Kajetonui Čeginskui 70 metų

Sociologas dr. Kajetonas Julius Čeginskas yra gimęs 1927 m. liepos 1 d. Alytuje. 1939 - 1944 m. mokėsi Alytaus gimnazijoje ir mokytojų seminarijoje. 1944 metais su tremtinių minia pasitraukė į Vokietiją.

1946-1956 m. studijavo Hamburge, Eichstätte, Romoje, Strasboure, Uppsaloje filosofiją, teologiją ir sociologiją, įgijo filosofijos bakalauro (1949), filosofijos licenciato (1959), teologijos

bakalauro (1952) ir Strassbourgo universitete sociologijos daktaro (1956) laipsnius. (Disertacijos tema: Lietuvių tautinis atgimimas).

Dr. Čeginskas nuo 1943 metų dalyvavo Lietuvių fronto rezistencijos veikloje, ilgus metus buvo Europos lietuvių fronto bičiulių pirmininkas, 1964 - 1965 m. dirbo VLIKo valdyboje ir Lietuvos laisvės komitete. 1957 - 1958 m. dirbo

"Amerikos balse", 1960 - 1975 m. Uppsalos universiteto bibliotekoje. Nuo 1975 m. iki išėjimo į pensiją 1992 metais dirbo "Laisvės" ir "Laisvosios Europos" radijuje Munchene, nuo 1978 m. vadovavo jos lietuviškajam skyriui. Išėjęs į pensiją, persikėlė gyventi į Švediją, skaitė paskaitas Kauno kunigų seminarijoje. Dr. Čeginskas yra nuolatinis Europos lietuviškųjų studijų savaitių rengėjas, moderatorius ir pas-

kaitininkas, 1981 m. įkurto Lietuvių kultūros instituto narys-steigėjas ir jo valdybos vicepirmininkas. Yra parašęs daugelį straipsnių sociologinėmis, istorinėmis temomis ir juos paskelbęs įvairiuose žurnaluose. Tai vienas iš iškiliausių ir kūrybingiausių išėivijos lietuvių mokslininkų, kultūrininkų, visuomenininkų.

Buvo vedęs estaitę Ebbą, užaugino 2 sūnus ir 3 dukras.

Dr. Viliui Lénertui 60 metų

Chemikas dr. Vilius L é n e r t a s yra gimęs 1937 m. balandžio 9 d. Pagesiuose. II Pasaulinio karo metu pasitraukė su tėvais į Vokietiją. 1957 baigė Vasario 16 gimnaziją. Ten reiškėsi jūrų skautuose ir buvo Evangelikų jaunimo rateljio pirmininkas. Studijavo chemiją ir mediciną Heidelbergo universitete, kurį 1962 baigė chemijos diplomu, 1966 įsigijo daktaro laipsnį (cum laude). 1967 išlaikė med. fizikumo ir biochemijos egzaminus. Dirba Freiburgo univ. vaikų ligininės biochemijos skyriaus vedėju.

Dr. V. Lénertas palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos savos srities specialistais, skaito ten

paskaitas. Ypač remia Lietuvos žmogaus genetikos centrą Vilniuje naujagimių ligų diagnostikos ir gydymo srityse.

Dr. V. Lénertas pastoviai ir aktyviai reiškiasi ir Vokietijos LB veikloje. Jis 1962-1967 mokytojavo Vasario 16 gimnazijoje, 1962-1965 ir vėl nuo 1969 Vokietijos LB tarybos narys, ten - Tarybos prezidiumo narys ir Garbės teismo pirmininkas; Vasario 16 gimnazijos kuratorijos narys, 1981 m. įsteigto Lietuvių kultūros instituto narys-steigėjas ir nuo pradžios valdybos vicepirmininkas. Pastoviai dalyvauja visuose centriniuose Bendruomenės parengimuose.

Arminui Lipšui 60 metų

Vokietijos LB pirmininkas Arminas Lipšys yra gimęs 1937 m. gegužės 14 d. Kretingos apskrities Lomalių kaime ūkininko šeimoje. Gimęs II Pasaulinio karo išvakarėse, išgyveno visus jo padarinius. 1941 m. kaip repatriantas su tėvais perkeldinamas į Reichą. Toliau sekė bėgimas nuo fronto, gyvenimas ir mokymasis karo nuniokotoje Vokietijoje.

Baigęs profesinį pasiruošimą, dirbo Bonnoje, vėliau darbo kuopose prie amerikiečių armijos, po to Hoffmanno metalo apdirbimo įmonėje kaip techninis tarnautojas - skyriaus viršininkas Darmstade. 1976 metais vedė lietuvaite Bronę, augina sūnų Martyną ir dukrą Laimutę. 1997 metais išėjo į pensiją.

Arminas Lipšys jau anksti aktyviai įsijungė į lietuvių gyvenimą ir jų organizacijose ėjo įvairias atsakingas pareigas. Jis buvo ar yra:

- Vokietijos lietuvių socialdemokratų draugijos narys,

- ilgametis LB Darmstadto apylinkės pirmininkas,
 - Romuvos LB apylinkės pirmininkas ir nuo 1997 metų valdybos išdinininkas,
 - Lietuvių šalpos draugijos "Labdara" pirmininkas,
 - nuo Fondo Vasario 16 gimnazijai remti įsteigimo (1982) iki 1992 m. - revizijos komisijos narys, nuo 1992 m. - Fondo valdybos pirmininkas,
 - nuo 1983 metų Vokietijos LB tarybos narys,
 - Vokietijos LB valdybos narys (1977-1986) ir nuo 1990.03.10 - VLB valdybos pirmininkas.
- Šalia įprastų daugiau rutinos darbų, Armino Lipšio vardas susijęs ir su visais didesniais išskirtiniais centriniais renginiais, kurie Vokietijoje buvo ruošiami: ar tai būtų Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, Europos lietuvių dienos, sodų šventės, ar Vasario 16 minėjimai:

Andriui Šmitui 50 metų

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas yra gimęs 1947 m. liepos 7 d. Süderbrarupe, Šiaurės Vokietijoje. 1967 m. baigęs Vasario 16 gimnaziją studijavo Bonnos universitete ir 1978 m. įsigijo istorijos ir kat. tikybos mokytojo diplomą. Atlikęs mokytojo stažą, 1981 m. pradėjo dėstyti Vasario 16 gimnazijoje ir nuo 1982 m. rudens yra jos direktorius.

Andrius Šmitas anksti įsijungė į lietuvių veiklą. 1970-1972 m. buvo Jaunimo sekcijos pirminin-

kas, 1979 m. Europoje įvykusio IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas, nuo 1972 m. Vasario 16 gimnazijos kuratorijos narys, nuo 1975 m. Vokietijos LB tarybos narys, ilgametis Vokietijos LB valdybos narys, 1979-1981 m. Vokietijos LB valdybos pirmininkas, 1981 m. įkurto Lietuvių kultūros instituto narys-steigėjas.

1978 m. vedė Amerikos lietuvaitę Mariją Dambriūnaitę, augina dvi dukras.

MIRUSIEJI

Liucija Riterienė, gimė 1945 m. gruodžio 15 d., Kybartuose, mirė 1997 m. liepos 30 d. Hüttenfelde. Liucija gyveno jau nuo 1956 metų Hüttenfelde, nuo 1976 buvo VLB Romuvos apylinkės narė. Lankė Vasario 16 gimnaziją. Baigusi dešimtą klasę, mokėsi fotografo profesijos, 32 metus dirbo Mercedes Benz įmonėje Mannheime. Buvo aktyvi Romuvos apylinkės ir moterų klubo narė; niekuomet neatsisakydavo

padėti bendruomenei ir gimnazijai. 22 metus buvo ženota su Bruno Riteriu. Atsisveikinime 1997 m. rugpjūčio 4 d. dalyvavo didelis būrys bendradarbių ir lietuvių draugų, nors daugelis tuo metu ir atostogavo. Urna palaidota 1997 m. rugpjūčio 15 d. Hüttenfeldo kapinėse, dalyvaujant giminėms ir artimiausiems draugams. Laidojimo apeigas atliko lietuvių kunigas Klumbys iš Bensheimo.

Ignas Švedas, gimė 1912 m. rugpjūčio 12 d., Šašuolių miestelyje, Ukmergės apskrityje; mirė po siunkios ligos 1997 m. liepos 26 d. Hüttenfelde. Bendruomenės narys nuo 1977 metų. Po karo tarnavo amerikiečių darbo kuopose, po to iki pensijos 1977 metais dirbo Mercedes Benz įmonėje Mannheime. Būdamas

pensininkas talkino gimnazijoje, padėdamas tvarkyti pilies ir gimnazijos aplinką. Hüttenfeldiečiai Švedą visuomet prisimins, nors jo ir nebematys vaikščiojant su šuneliu Bubiu po kaimą. Palaidotas 1997 m. liepos 30 d. Hüttenfeldo kapinėse. Paliko žmoną ir tris sūnus.

44 EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

44 EL studijų savaitė įvyko š.m. liepos 20-27 d. Vasario 16 gimnazijos patalpose Hüttenfelde, Vokietijoje. Dalyvavo per 50 asmenų.

Savaitė prasidėjo sekmadienį tradiciniu susipažinimo vakaru. Oficialiai ji buvo atidaryta pirmadienį. Moderatoriai buvo dr. Jonas Norkaitis iš Stuttgarto, prof. Egidijus Aleksandravičius iš Kauno ir dr. Darius Kuolys iš Vilniaus. Techniškus organizacinius darbus atliko Tomas Bartusevičius.

Pirmasis paskaitininkas buvo prof. Leonidas Donskis iš Klaipėdos. Jis kalbėjo apie "Elito sampratas ir kultūrinius elitus Lietuvoje". Bendrų elito, intelektualų sąvokų aptarime trūko

kiek aiškumo. Apibrėžęs kultūrinius elitus kaip intelektualų grupes, turinčias žurnalus, ateities projektus ir laisvai konkuruojančias viena su kita, paskaitininkas pristatė tokius elito Lietuvoje susigrupavusius apie žurnalus, kaip "Naujasis žydinys", "Baltos lankos", "Sietynas", "Šiaurės Atėnai", "Krantai", "Naujoji Romuva".

Vakarinis paskaitininkas buvo dipl.-bibl. Artūras Hermanas iš Bammentalio, kuris kalbėjo apie "Lietuviškumo problematiką Rytų Prūsijos bažnyčioje 1900-1930".

Antradienio darbas prasidėjo prof. Egidijaus Aleksandravičiaus iš Kauno paskaita "Lietuvos universitetai: sampratos ir raidos keliai". Pas-

kaitininkas aptarė Lietuvos aukštojo mokslo padėtį ir problemas. Pasigedo, kad apie universiteto idėją mąsto tik labai mažai žmonių. Stojančių į universitetą skaičius rodo, kad Gariūnų epocha pasibaigė. Anksčiau Gariūnų turigus buvo surinkę visus jaunus vyrus.

Antrasis dienos paskaitininkas buvo Tomas Sudavičius iš Frankfurto. Jo paskaitos tema: "Taikomoji biologija". Paskaitininkas apibrėžė biologijos sąvoką, išryškino laukus, kur ir kaip biologija panaudojama šiais laikais (augalai, gyvūnai, sveikatos mokslas, gamtos apsauga) ir bandė žmogų bei visuomenę palyginti su gamta. Rado nemažai panašumų, nors toks biologinis žvilgsnis į visuomenę teoriškai liko nepagrįstas.

Trečiadienį pirmąją paskaitą "Lietuva tarp Seimo ir Prezidento rinkimų" skaitė dr. Kęstutis Girnius iš Prahos. Paskaitininkas aptarė Lietuvos politinę padėtį, kuri susidarė po rinkimų, apibūdino politines partijas, jų veiklą ir ateities perspektyvas, bandė išryškinti būsimų kandidatų į prezidentus galimybes.

Vakare prie apskrito stalo susėdo dr. Kęstutis Girnius, Arminas Lipšys, Jonas Čeponis ir dr. Darius Kuolys. Jie kalbėjosi tema: "Politiniai ir kultūriniai Lietuvos projektai". Buvo reikšta nuomonė, kad septintais Lietuvos nepriklausomybės metais aiškių projektų, kuria linkme kuriama valstybė, nėra, jeigu neskaitysime pvz. pastangas būti priimtiems į NATO ar Europos

Sąjungą. Nėra aiškių politikos žaidynių taisyklių, nėra pasitikėjimo ryšių tarp piliečių ir tarp šių ir valdžios, nėra teisiųjų rėmų. Išsviams tokia padėtis Lietuvoje atrodanti per daug sudėtinga, nes nėra pripratusi prie tokių asmeninių pažeminimų ir smulkios korupcijos.

Ketvirtadienį Arūnas Sverdiolas iš Vilniaus kalbėjo apie "Filosofinį Vytauto Kavolio projektą". Iš tiesų jis pristatė neseniai mirusio sociologo-filosofo Vytauto Kavolio mąstyseną, jo idėjas, bandydamas įstatyti jas į tam tikrą kontekstą, prasmingą visumą.

Vakarinis paskaitininkas buvo dr. Darius Kuolys iš Vilniaus, kuris kalbėjo apie "Mirties sampratą senojoje Lietuvos kultūroje". Šia tema tyrinėjimai Lietuvoje tik pradedami, todėl čia buvo pirmasis mėginimas pristatyti, kaip mirtis buvo suprantama senojoje Lietuvos kultūroje ir kokios žmogaus elgsenos klostėsi mirties akivaizdoje, kaip žmogus organizavo savo gyvenimą būdamas atviras mirčiai.

Pentadienį paskutinę savaitės paskaitą lietuviškai skaitė vokiečių baltistas prof. dr. Alfredas Bammesbergeris iš Eichstätto "Etimologija - o kas toliau". Paskaitininkas pristatė savo mokslo veiklą, aptarė etimologijos sąvoką ir paskirtį - tai mokslas, kuris turi paaiškinti, kaip žodžiai išsivysto; pristatė lingvistikos istorijos raidą ir papasakojo kas naujo lingvistikos moksle. (Tęsinys 16 puslapyje)

44 ELSS
dalyviai

Litauische Volksgemeinschaft e.V., Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Ką tik grįžę iš IX PLB Seimo Vilniuje, Vokietijos atstovai T. Bartusevičius, A. Lipšys ir A. Šmitas studijų savaitės dalyviams padarė pranešimą apie Seimo eigą ir nutarimus.

Pentadienio vakaro programa buvo padalinta į dvi dalis. Pirmoje dalyje Čiurlionio menų gimnazijos dėstytojai Andrius Krevnevičius (smuikas) ir Gintaras Ručys (gitarą) atliko klasikinės muzikos koncertą. Jie grojo G. F. Hän-

delio, W. A. Mozarto bei kitų kompozitorių kūrinus.

Antrąją dalį atliko Jolanta Donskienė ir Leonidas Donskis, dainuodami studentiškas dainas.

Šeštadienį įvyko tradicinis jau praėjusios savaitės aptarimas. Dalyviai buvo patenkinti, matė savaitės teigiamą ateities perspektyvą ir nutarė sekančiais metais surengti 45 ELSS rugpjūčio 9-16 d. Hüttenfelde.

1997 m. ir 1998 m. RENGINIAI

- rugsėjo 26-28.....Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas, rengiamas su LR ambasada
.....Vokietijoje, Haus Annaberg, Bonn-Bad Godesberge. Bendra tema:
....."Lietuva, Prūsija ir pirmoji lietuviška knyga 1547". Kelionės ir nakvynės
.....(DM 20,-- nakčiai Annabergo namuose) išlaidas dalyviai pasidengia
.....patys. Registracijos mokestis DM 20,-- (studentams ir jaunimui DM 10,-).
.....Registruotis: LKI, Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld,
.....tel.: 06256 - 322, faksas: 06571 - 28644.
- spalio 17-19.....Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas.
- 1998 m. vasario 14.....Centrinis Vasario 16 minėjimas, Bürgerhaus, Hüttenfelde.
- 1998 m. rugpjūčio 9-16..45 Europos lietuviškųjų studijų savaitė, Romuvoje, Hüttenfelde.
.....Moderatoriai: prof. Egidijus Aleksandravičius, Kaunas, Artūras Hermanas,
.....Bammental. Registruotis pas: Tomą Bartusevičių, Lorsche Str. 1,
.....68623 Lampertheim-Hüttenfeld, tel.: 06256 - 322, faksas: 06256 - 1641,
.....e-mail: 113240.151@compuserve.com

INFORMACIJOMS leisti aukojo:

Prof.dr. A. Bammesberger iš Eichstätto.....50,--DM	Laima Lebert iš Marburgo.....50,--DM
Dr. Hermann Dolles iš Lauingeno.....40,--DM	Pranas Bieliauskas iš Bremeno.....50,--DM
Tad. Sartorius iš Mannheimo.....22,--DM	Algirdas Dresleras iš Hohenfels.....30,--DM
Witold Gutzeit iš Salzgitterio.....10,--DM	
Mykolas Lipšys iš Hamburgo.....50,--DM	
Prof. J. Walz iš Grazo.....35,--DM	

ACIŪ

Vokietijos LB Valdybos Informacijos

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.
Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld,

Tel.: 06256 - 322, Fax: 06256 - 1641, E-Mail: 113240.151@compuserve.com

Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 10, Kto. Nr. 581 7978

Gautus rankraščius redakcija taiso ir trumpina savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei. Pasinaudojant jų žiniomis, maloniai prašoma nurodyti šaltinį.